

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**
**Researchbib Impact factor: 11.79/2023
SJIF 2024 = 5.444**
Том 2, Выпуск 9, 31 Октябрь

**Talabalar masofaviy ta'lim jarayonida ishonch
tuyg'usini shakllantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari**
Nozimov Jaxongir Toxirovich –
Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Masofaviy ta'limni afzal ko'rgan talabalar, u yuzma-yuz ta'limni to'liq o'rnini bosishi mumkinligiga ishongan holda, ularning ushbu ta'lim shakliga munosabatiga ta'sir qiluvchi bir qator psixologik xususiyatlarga ega va masofaviy ta'lim yuzma-yuz ta'limni to'liq almashtira olmaydi, deb hisoblaydigan talabalardan farq qiladi. yuz o'rganish. Bugungi kunda zamonaviy dunyoda ta'limning turli shakllari mavjud: kunduzgi, kunduzgi masofaviy ta'lim, kunduzgi va sirtqi, sirtqi, sirtqi ta'lim va masofaviy ta'lim. Masofaviy ta'limning turli modellari mavjud bo'lib, ular nafaqat o'qituvchi va talaba o'rtaсидаги о'заро ta'sir shakliда, balki o'quv jarayonini tashkil etishning turli xil yondashuvlarida ham farqlanadi.

Kalit so'zlar: *masofaviy ta'lim/ ta'lim jarayoni/ ta'lim shakllari/ eksternal tadqiqotlar/ masofaviy ta'lim modellari/o'qitish vositasi.*

psychological characteristics of the formation of feelings and confidence of students in the process of distance education

Jakhongir Takhirovich Nozimov - is a lecturer
at the Asian international university

annotation: Students who prefer distance learning, believing that it can completely replace face-to-face education, have a number of psychological characteristics that influence their attitude to this form of education and differ from students who believe that distance learning cannot completely replace face-to-face education. Today, in the modern world, there are various forms of education: full-time, full-time and distance, part-time, correspondence, external, distance. Various models of distance learning are possible, differing not only in the form of interaction between the teacher and the student, but also in different approaches to organizing the learning process itself.

keywords: *distance learning/learning process/forms of learning/external studies/distance learning models/learning tool.*

Психологические особенности формирования чувств в уверенности студентов в процессе дистанционного обучения

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 9, 31 Октябрь

Нозимов Джахонгир Тахирович - преподаватель Азиатского международного университета

аннотация: обучающиеся, которые предпочитают дистанционное обучение, считая, что оно может им полностью заменить очное обучение, имеют ряд психологических особенностей, влияющих на их отношение к данной форме обучения и отличающихся от обучающихся, полагающих, что дистанционное обучение не может им полностью заменить очное обучение. На сегодняшний день в современном мире существуют различные формы обучения: очная, очно-дистанционная, очно-заочная, заочная, экстернатом, дистанционная. Возможны различные модели дистанционного обучения, отличающиеся не только формой взаимодействия учителя и учащегося, но и разными подходами к организации самого процесса обучения.

ключевые слова: дистанционное обучение/ процесса обучения/ формы обучения/ экстернат/ модели дистанционного обучения/ средство обучения.

Axborotlashtirish ta'limning barcha shakllarini qamrab oladi. Yangi ta'lim standartlaridan biri masofaviy ta'lim bo'lib, u kunduzgi va sirtqi ta'limning deyarli barcha afzalliklarini o'zida mujassam etgan va talabalarni ushbu ikki shaklning aksariyat kamchiliklaridan xalos qiladi. Maktab o'quv dasturining muayyan fanini chuqur o'rganish istagida bo'lgan yoki universitetning tayyorgarlik kurslarida, eksternal(mustaqil o'zlashtirish) o'qitish tizimida qo'shimcha ta'limni talab qiluvchi talabalar soni sezilarli darajada oshgan; nogiron bolalar uchun masofaviy ta'lim zarurligi aniq; tajribali o'qituvchi rahbarligida masofaviy ta'lim mamlakatimizning ko'plab hududlari uchun kadrlar masalasini samarali hal etish; ixtisoslashtirilgan ta'lim tizimi uchun juda foydali masofaviy shakl bo'lishi mumkin. Tarmoqdagi ta'lim faoliyati kengaymoqda: maktab o'quvchilari uchun virtual olimpiadalar va o'qituvchilar uchun metodik birlashmalar, talabalar uchun mintaqaviy va xalqaro loyihalar.

Maktablar uchun masofaviy ta'limga kelsak, bu yerda faqat birinchi fobiyaga oid qadamlar kuzatilmoqda, oliy ta'limda esa bu shakl yildan-yilga kuchayib bormoqda. Internetda samarali masofaviy ta'limni tashkil etish,

bir tomondan, telekommunikatsiya muhitining xususiyatlarini,

ikkinci tomondan, ushbu muhitda inson xatti-harakatlarining xususiyatlarini hisobga olmasdan mumkin emas. Masofaviy ta'lim texnologiyasi ushbu ta'lim

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**
Researchbib Impact factor: 11.79/2023
SJIF 2024 = 5.444
Том 2, Выпуск 9, 31 Октябрь

shaklidagi barcha sub'ektlarning individual psixologik xususiyatlari, faoliyat va ehtiyojlari, bilish jarayonlarini hisobga olish imkonini beradi.

Masofaviy ta'lim - bu alohida talablarga ega bo'lgan qishloq o'quvchilari, nogironlar va o'z maqsadiga boshqa yo'l bilan erisha olmaydigan boshqa shaxslar uchun ta'lim olishning istiqbolli usuli. Innovatsion ta'lim paradigmasini shakllantirish bosqichida masofaviy ta'limdan foydalanish ayniqsa dolzarbdir, chunki bu umrbod ta'lim zarurligini anglatadi.

Masofaviy ta'limni tavsiflovchi ta'lim sifatida aniqlash mumkin

- 1) o'qituvchi va talabaning mavjudligi, shuningdek, hech bo'limganda, ular o'rtaida kelishuv mavjudligi;
- 2) o'qituvchi va talabaning fazoviy ajralishi;
- 3) talaba va ta'lim muassasasini fazoviy ajratish;
- 4) o'qituvchi va talabaning ikki tomonlama o'zaro ta'siri;
- 5) o'quv materiallarini maxsus tanlash va taqdim etish.

Ushbu ta'rif pochta va telefon orqali muloqot olib boriladigan bosma materiallardan tortib, o'qituvchi va o'quvchining televizor ekranlarida "uchrashishi" uchun ikki tomonlama video kurslargacha bo'lgan bir qator ta'lim shakllarini qamrab oladi.

Masofaviy ta'lim, talaba va dars manbalari fazoviy ravishda ajratilganligini nazarda tutadi va barcha ta'lim resurslari bir joyda to'planishi shart emas. Zamonaviy sharoitda esa, vaziyat talabaning ta'lim ma'lumotlarini olish ehtimoli ancha yuqori, chunki bir nechta (yoki ko'p) tarqatilgan manbalar. Ta'lim muassasasi bitta web-saytda barcha kerakli ta'lim ma'lumotlarini (yoki unga havolalarni) to'plash orqali o'z-o'zini talabalarga masofaviy yordamni tashkil qilishi mumkin. Ushbu ma'lumot ochiq va erkin tarzda bo'lishi mumkin. Shuningdek, o'z-o'zini ta'limni masofadan qo'llab-quvvatlashni tashkil etuvchi ta'lim muassasasi statistik ma'lumotlarni yuritish uchun dastlabki ro'yxatdan o'tgandan keyin o'quv materiallaridan foydalanishni ta'minlashi mumkin.

Ta'lim telekommunikatsiya loyihasi ma'lum bir namunaviy maqsadga erishishga qaratilgan talabalarning birgalikdagi (jamoa) faoliyatiga asoslangan masofaviy ta'limning transformatsion modelining istiqbolli shakllaridan biridir. Odatda o'quvchilar oldiga qo'yiladigan maqsad ta'limga oid bo'limgan xarakterga ega bo'lib, har qanday ilmiy yoki ishlab chiqarish faoliyati maqsadini modellashtiradi (masalan, ekologik ta'lim loyihasining maqsadi ma'lum bir hududda

atrof-muhitni ifloslantiruvchi manbalarni aniqlashdan iborat). Bunday namunaviy maqsad talabalarning loyihadagi faoliyatiga yaxlit xususiyat beradi, ularning mehnat va rollar taqsimotidan foydalangan holda jamoada ishlash ko'nikma va qobiliyatlarini, shuningdek, faol ijtimoiy yo'nalishni rag'batlantiradi.

Masofaviy ta'larning psixologik xususiyatlari

Masofaviy ta'lim an'anaviy ta'lim shakllaridan tubdan farq qiladi. Masofaviy ta'limni kompyuter texnologiyalari vositasida amalga oshiriladigan faoliyat sifatida ko'rib chiqishda shuni ta'kidlash kerakki, u an'anaviy ta'lim shakllariga nisbatan bir qator psixologik xususiyatlar bilan ajralib turadi.

Masofaviy ta'larning psixologik xususiyatlari majmuasida alohida e'tibor talab qiladigan bir nechta guruhlarni ajratish mumkin. Shunday qilib, psixologik farovonlik shaxsning ajralmas shakllanishi bo'lib, insonning ijobiy faoliyatida muhim rol o'ynaydi va sub'ektiv tarzda ifodalanadi. baxt hissi, ichki uyg'unlik, o'zidan va umuman hayotdan qoniqish. Bu o'ziga bo'lgan munosabat - o'zini o'zi qadrlash va o'ziga nisbatan hissiy - qimmatli munosabat bilan uzviy bog'liq bo'lib, shaxsning potensialini maksimal darajada oolib berishni anglatadi. Empirik tadqiqotlarni tahlil qilgandan so'ng, biz masofaviy o'qitish jarayonida talabalar duch keladigan asosiy qiyinchiliklarni aniqlashimiz mumkin. Bular: o'quv va kundalik faoliyatni tashkil qilishda qiyinchiliklarning mavjudligi, o'zini o'zi qabul qilishning past darajasi va o'ziga nisbatan tanqidiy munosabat, befarqlik va pessimizm, o'quv motivatsiyasining pasayishi, asabiy lashishning tez-tez namoyon bo'lishi va tashvishning namoyon bo'lishi.

Shu bilan birga, tadqiqotchilarning fikriga ko'ra, o'qishga qiziqish, sinfdosh va kursdoshlar bilan munosabatlarni saqlash va o'qituvchilar bilan yuqori sifatli o'zaro munosabatlar onlayn ish sharoitida talabalarning psixologik farovonligi darajasini optimallashtirishga yordam beradi. Yuqoridagilarga muvofiq biz talabalarga masofaviy o'qitishda psixologik farovonlik darajasini oshirish bo'yicha quyidagi tavsiyalarni ishlab chiqdik: 1. Birinchidan, barchamiz o'zimizni anglashga majbur bo'lgan vaziyatlarni qabul qilishdir. Bo'layotgan voqealarning mumkin bo'lgan sabablarini konstruktiv tushunish va bizning nazoratimizdan tashqarida predmetlar borligini tan olish kerak. Negativlikni qabul qilmasdan qochish, tashvish, stress va boshqa salbiy ruhiy holatlarni oshiradi. Kognitiv diffuziya texnikasidan foydalaning - o'zingizni fikrlaringizdan 1tomonlama yondashishdan uziling, ularga tashqi kuzatuvchi pozitsiyasidan qarang, har bir fikrni tanqidiy baholang. 2. O'qish

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**
Researchbib Impact factor: 11.79/2023
SJIF 2024 = 5.444
Том 2, Выпуск 9, 31 Октябрь

va darsdan tashqari vaqtingizni aniq ajrating. O'zini o'zi samarali tashkil etish ko'nikmalarini rivojlantiring. Boshlagan ishingizni oxirigacha yetkazganingizga ishonch hosil qiling-bu o'z-o'zini hurmat qilishni kuchaytiradi. Ijtimoiy tarmoqlar va internetga sarflanadigan vaqtini cheklang. 3. To'g'ri ovqatlanish va jismoniy faoliyatga e'tibor bering. Kichik portsiyalarda tez-tez (har 3-3, 5 soatda) ovqatlaning. Shirinliklar va un mahsulotlarini iloji boricha ertalab tanovul qilinishi kerak. Bu vazn ortishining oldini olishga yordam beradi. Gipodinamiyaning oldini olish uchun bir holatda 1,5 soatdan ortiq o'tirmaslik kerak, vaqtiga bilan qon aylanishini yaxshilash uchun jismoniy mashqlarni bajarish kerak (chayqalishlar, egilishlar, aerobikalar). Kuniga 7 km masofada olomondan (park, stadion, o'rmon) toza havoda majburiy yuring. 4. Salbiy munosabatda bo'lган va hayotdan doimo shikoyat qiladigan odamlar bilan muloqot qilmang. Agar bunday aloqani butunlay chiqarib tashlashning iloji bo'lmasa, uni minimal darajada cheklang. Oila va do'stlar bilan ko'proq muloqot qiling, qo'shma suhbatlar tashkil qiling, filmlar tomosha qiling, turli mavzularni muhokama qiling. Sinfdoshlar va do'stlar bilan telefon va video qo'ng'iroqlar orqali muloqot qiling. Yaxshi muloqot ruhiy salomatlikni yaxshilaydi. 5. Juda band bo'lishiga qaramay, sevimli mashg'ulotingizga vaqt ajrating, chunki sevimli mashg'ulot kayfiyatni yaxshilaydi va tashvishlarni kamaytiradi. Sevimli musiqangizni tinglang va raqsga tushing. Raqs paytida yutuqlaringizni eslang va yangi maqsadlar haqida o'ylang. Bu o'ziga ishonchni oshirishga yordam beradi. 6. Har qanday vaziyatda o'z-o'zini rivojlantirish uchun ijobjiy tomonlar va imkoniyatlarni topishni o'rganing. Bu bizni kuchliroq qiladi.